

Kvartalsrapport

Kvartalsrapport

3. kvartal 2015

Innhold

3	Hovedtall konsern
4–8	Kvartalsberetning
9	Resultatregnskap
10	Balanse
11	Endring i egenkapital
12	Kontantstrømoppstilling
13	Resultater fra kvartalsregnskapene
14–23	Noter til regnskapet

Redaksjon: Trine Lise Østberg

Design & produksjon: Ferskvann reklamebyrå

Hovedtall konsern

	3. kvartal 2015		3. kvartal 2014		31.12.14	
	Beløp	%	Beløp	%	Beløp	%
Resultatsammendrag (mill. kroner og % av gj.sn.forv.kap.)						
Netto renteinntekter	815	2,09 %	771	2,12 %	1 043	2,14 %
Netto provisjons- og andre inntekter	492	1,26 %	505	1,39 %	663	1,36 %
Netto avkastning på finansielle investeringer	411	1,05 %	447	1,23 %	573	1,17 %
Sum inntekter	1 718	4,40 %	1 723	4,74 %	2 279	4,67 %
Sum driftskostnader før tap på utlån og garantier	758	1,94 %	718	1,98 %	981	2,01 %
Driftsresultat før tap på utlån og garantier	960	2,46 %	1 005	2,77 %	1 298	2,66 %
Tap på utlån og garantier	38	0,10 %	42	0,12 %	66	0,14 %
Driftsresultat før skatt	922	2,36 %	963	2,65 %	1 232	2,52 %
Skattekostnad	186	0,48 %	136	0,37 %	192	0,39 %
Resultat etter skatt	736	1,88 %	826	2,27 %	1 040	2,13 %
Minoritetsinteresser			2	0,01 %	2	0,01 %
Lønnsomhet						
Egenkapitalavkastning ¹⁾		12,3 %		15,5 %		14,4 %
Kostnadsprosent ²⁾		44,1 %		41,7 %		43,0 %
Balansetall						
Brutto utlån til kunder	42 793		39 233		39 936	
Brutto utlån til kunder inkl. utlån overført til kredittforetak ³⁾	59 437		54 806		55 930	
Utlånsvekst siste 12 mnd		9,1 %		5,3 %		7,4 %
Utlånsvekst siste 12 mnd inkl. utlån overført til kredittforetak		8,4 %		6,2 %		6,8 %
Innskudd fra kunder	33 052		31 575		31 070	
Innskuddsdekning ⁴⁾		77,2 %		80,5 %		77,8 %
Innskuddsvekst siste 12 mnd		4,7 %		6,3 %		3,2 %
Forvaltningskapital	54 501		49 751		49 934	
Tap og mislighold						
Tap på utlån i prosent av brutto utlån		0,1 %		0,1 %		0,1 %
Misligholdte engasjementer i prosent av brutto engasjement		0,7 %		0,8 %		0,8 %
Andre tapsutsatte engasjementer i prosent av brutto engasjement		0,4 %		0,5 %		0,5 %
Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement i prosent av brutto engasjement ⁵⁾		0,8 %		0,9 %		0,9 %
Soliditet og likviditet						
Ren kjernekapitaldekning		17,1 %		14,5 %		14,8 %
Kjernekapitaldekning		17,5 %		14,9 %		15,2 %
Kapitaldekning		18,8 %		16,3 %		17,1 %
Netto ansvarlig kapital	7 030		5 992		6 273	
Egenkapitalprosent		15,5 %		15,0 %		15,3 %
Leverage Ratio		9,8 %		8,2 %		8,2 %
LCR ⁶⁾		108 %		37,0 %		88,0 %

1) Ordinært resultat i prosent av gjennomsnittlig egenkapital

2) Sum driftskostnader i prosent av sum inntekter

3) Kredittforetak som benyttes er SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS

4) Innskudd fra kunder i prosent av brutto utlån til kunder (eks. utlån overført til kredittforetak)

5) Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement er lik summen av misligholdte og tapsutsatte engasjement minus individuelle nedskrivninger.

6) Liquidity Coverage Ratio; måler størrelsen på bankenes likvide eiendeler i forhold til netto likviditetsutgang 30 dager frem i tid gitt en stressituasjon

Kvartalsberetning 3. kvartal 2015

Sammendrag

Konsernet Sparebanken Hedmark fikk et resultat etter skatt (fjorårets tall i parentes) på 307 (403) millioner kroner i tredje kvartal. Egenkapitalavkastningen i perioden var 14,7 (21,8) prosent. Ren kjernekapitaldekning var 17,1 (14,5) prosent.

Resultat fra ordinær drift etter tap var 187 millioner kroner, en forbedring på 7 millioner kroner sammenliknet med samme kvartal i fjor. I tredje kvartal var det en vesentlig økning i kredittpremiene for norske finanspapirer. Dette medførte et kursfall for verdipapirene som ga en positiv nettoeffekt i regnskapet på 138 millioner kroner. Verdipapirplasseringer fikk et tap på 30 millioner kroner mens verdipapirgjelden fikk en inntektsføring på 168 millioner kroner. Korrigert for verdipapireffektene for rentepapirer inklusive derivater var egenkapitalavkastningen i kvartalet 9,8 prosent.

Resultatet etter skatt for konsernet Sparebanken Hedmark etter tre kvartaler ble 736 (826) millioner kroner. Egenkapitalavkastningen ble 12,3 (15,5) prosent. Eksklusive avkastning på verdipapirer og derivater ble egenkapitalavkastningen 10,3 prosent.

Konsernet hadde en uvektet egenkapitalandel på 15,5 (15,0) prosent ved utgangen av tredje kvartal.

Konsernet oppnådde en rentemargin på 2,44 (2,44) prosent inklusive boliglån i kredittforetaket. Tolv måneders utlåns- og innskuddsvekst fordelte seg med henholdsvis 8,4 (6,2) prosent og 4,7 (6,3) prosent. Innskuddsdekningen var ved utgangen av kvartalet 77,2 (80,5) prosent.

Morbanksens resultat i tredje kvartal ble 284 (285) millioner kroner etter skatt. Resultat per tredje kvartal var 683 (582) millioner kroner etter skatt.

Sparebanken Hedmark – Konsernresultat i tredje kvartal

Konsernet avlegger regnskapet etter regnskapsstandarden IAS 34.

Konsernet består av Sparebanken Hedmark og de konsoliderte 100 prosent eide datterselskapene Eiendoms-Megler 1 Hedmark Eiendom AS, SpareBank 1 Finans Østlandet AS, Vato AS og SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet AS.

Banken eier 40,5 prosent av Bank 1 Oslo Akershus AS, 11 prosent av SpareBank 1 Gruppen AS, 6,2 prosent av SpareBank 1 Markets AS, og 8,7 prosent av SpareBank 1 Kredittkort AS. Videre eier banken 9,5 prosent av SpareBank 1 Boligkreditt AS og 3,8 prosent av SpareBank 1 Næringskreditt AS (kredittforetakene). Resultatene fra ovennevnte selskaper inntektsføres i bankens konsernregnskap tilsvarende bankens eierandel.

Konsernets resultat for tredje kvartal ble 307 (403) millioner kroner. Egenkapitalavkastningen ble 14,7 (21,8) prosent. Eksklusive avkastning på verdipapirer og derivater ble egenkapitalavkastningen 9,8 prosent.

Resultat etter skatt ble 96 millioner kroner lavere enn for samme periode i fjor. Rentenettoen viste en forbedring på 7 millioner kroner, mens netto provisjons- og andre inntekter var uendret. Resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser var 68 millioner kroner lavere. Driftskostnadene økte med 13 millioner kroner, mens tapskostnadene var 11 millioner kroner lavere. Samlet skattekostnad var 35 millioner kroner høyere.

Samlet netto avkastning på finansielle investeringer, bestående av eierinteresser og verdipapirer, ble 208 (276) millioner kroner i tredje kvartal. Eierinteresser viste en nedgang på 36 millioner kroner fra året før. Bank 1 Oslo Akershus AS bidro med 25 (30) millioner kroner, mens SpareBank 1 Gruppen AS bidro med 30 (61) millioner kroner.

Netto resultat fra verdipapirer (andre finansielle eiendeler og forpliktelser) var 142 (173) millioner kroner. I fjor inneholdt denne posten en gevinst på 158 millioner kroner fra salget av aksjene i Nets Holding ASA. Regnskapet for tredje kvartal i år ga en inntektsføring på 138 millioner kroner fra verdiendringer på verdipapirer.

Sparebanken Hedmarks verdipapirgjeld samt kjøpte obligasjoner og sertifikater vurderes til virkelig verdi over resultatet. Det innebærer at urealiserte endringer i virkelig verdi føres som gevinst eller tap på regnskapslinjen "netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser". Endringer i virkelig verdi oppstår på grunn av renteendringer og/eller spreadendringer. I tredje kvartal var det store utslag i de såkalte omsetningsspreadene for norske finanspapirer. For en fem års seniorutstedelse i en norsk region-sparebank steg markedets påslag over NIBOR fra om lag 65 basispunkter til om lag 120 basispunkter. Alt annet like betyr det at relevant diskonteringsrente på allerede utstedte rentepapirer med fastsatte kuponger øker, og dermed at nåverdien (kursen) synker. Kursnedgang på egen gjeld fører til en urealisert gevinst, mens kursnedgang på kjøpte rentepapirer fører til et urealisert tap.

For Sparebanken Hedmark var nettoeffekten av kursnedgangen på alle rentepapirer, inklusiv sikringsforretninger, positiv med 138 millioner kroner i tredje kvartal, hvorav 135 millioner kroner er urealisert. Den positive effekten på 138 millioner kroner er fordelt med 168 millioner kroner i inntekt på verdipapirgjeld og 30 millioner kroner i tap på verdipapirplasseringer. Akkumulert er et urealisert tap på 116 millioner kroner per andre kvartal snudd til en urealisert gevinst på 19 millioner kroner per tredje kvartal. Gitt at all verdipapirgjeld og alle kjøpte rentepapirer realiseres først ved forfall, vil banken over papirenes løpetid tilbakeføre denne urealiserte gevinsten på 19 millioner med anslagsvis 6 millioner kroner årlig.

Driftskostnadene var 11 millioner kroner høyere i tredje kvartal sammenliknet med samme kvartal i fjor, tilsvarende en økning på 4,6 prosent. Økningen var i stor grad en konsekvens av økt aktivitet og nyansettelser i datterselskaper samt kostnadsvekst i morbanken på 0,6 prosent. I kvartalet utgjorde kostnadene 39 (34) prosent av konsernets inntekter.

Konsernets tap var -2 (9) millioner kroner i perioden og andelen problemlån utgjorde 1,1 (1,3) prosent.

For ytterligere detaljer knyttet til tredje kvartal isolert vises det til rapportens side 13, "Resultater fra kvartalsregnskapene".

Sparebanken Hedmark – Konsernresultat etter tre kvartaler

Konsernets resultat etter skatt etter tre kvartaler ble 736 (826) millioner kroner. Egenkapitalavkastningen ble 12,3 (15,5) prosent. Eksklusive avkastning på verdipapirer og derivater ble egenkapitalavkastningen 10,3 prosent.

Spesifikasjon av konsernresultatet i millioner kroner:

Resultat etter skatt i morbanken	683	(582)
Mottatt utbytte fra datterselskaper/tilknyttede selskaper	259	(-135)
Resultatandeler fra:		
SpareBank 1 Gruppen AS	103	(146)
Bank 1 Oslo Akershus AS	84	(149)
SpareBank 1 Boligkreditt AS og Næringskreditt AS	33	(15)
EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS	9	(8)
SpareBank 1 Finans Østlandet AS	58	(53)
SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet AS	14	(5)
Øvrige TS / FKV	11	(3)
Resultat etter skatt for konsernet	736	(826)

Resultat etter skatt ble 91 millioner kroner lavere enn for samme periode i fjor. Rentenettoen viste en forbedring på 45 millioner kroner, mens netto provisjons- og andre inntekter var ned med 13 millioner kroner. Resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser var 36 millioner

kroner lavere. Driftskostnadene økte med 41 millioner kroner og tapskostnadene gikk ned med 4 millioner kroner. Skattekostnaden var 50 millioner kroner høyere.

Renteinntekter og øvrige inntekter

Samlede netto renteinntekter, inklusiv provisjonsinntekter fra lån og kreditter overført til deleide foretak (inntektsføres som provisjoner), ble 958 (946) millioner kroner. Dette var en økning på 1,3 (6,1) prosent sammenliknet med samme periode i 2014. Vekst på utlån bidro positivt med 92 millioner kroner, mens utlånsmargin bidro negativt med 81 millioner kroner. Innskuddsmarginer ga en positiv effekt på 55 millioner kroner, mens innskuddsvekst ga et negativt bidrag på 6 millioner kroner. Redusert margin på overførte lån hadde en effekt på -33 millioner kroner, mens øvrige effekter var negative med 15 millioner kroner.

Konsernets utlånsmargin, inklusive boliglån i kredittforetaket, men eksklusive renteinntekter fra kredittkortporteføljen, var etter ni måneder 2,74 (2,99) prosent. Innskuddsmarginen var minus 0,30 (-0,55) prosent. Konsernets rentemargin var 2,44 (2,44) prosent.

Netto provisjons- og andre inntekter ble redusert fra 505 millioner kroner i fjor til 492 millioner kroner i år. I tillegg til nedgang i provisjonsinntekter fra kredittforetak på 33 millioner kroner, var provisjoner fra kredittkort 30 millioner kroner lavere. I fjor var det ekstraordinære inntekter fra kredittkort på 34 millioner kroner. Inntekter fra regnskapshuset økte med 30 millioner kroner mens inntekter fra eiendomsmegling økte med 22 millioner kroner. Øvrige inntekter var 2 millioner kroner ned.

Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser

Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser ble 411 (447) millioner kroner.

Utbytte var 8 (13) millioner kroner, mens netto resultat fra eierinteresser var 231 (294) millioner kroner. Resultatandelen fra Bank 1 Oslo Akershus AS var 84 (149) millioner kroner. Resultatandelen fra SpareBank 1 Gruppen AS utgjorde 103 (146) millioner kroner. Samlet viste derfor resultatet fra Bank 1 Oslo og Akershus AS og SpareBank 1 Gruppen en nedgang på 108 millioner kroner eller 37 prosent.

Netto resultat fra verdipapirer ble 172 (140) millioner kroner. Verdiendring på verdipapirgjeld var positiv med 208 millioner kroner, mens verdiendring og realisasjon av rentepapirer var negativ med 47 millioner kroner. Øvrige poster viste et resultat på 12 millioner kroner. Det vises for øvrig til egen redegjørelse om verdipapiriområdet under «Konsernresultat i tredje kvartal».

Kostnader, tap og problemlån

Konsernets driftskostnader var 758 (718) millioner kroner. Dette var en økning på 5,5 (5,4) prosent sammenliknet med tilsvarende periode i fjor. Av økningen på 40 millioner kroner skyldtes 37 millioner kroner økte kostnader i

døtre som følge av vekst. Driftskostnadene i prosent av samlede inntekter var 44,1 (41,7) prosent.

Etter tre kvartaler var tapene på 38 (42) millioner. Misligholdet utgjorde 0,7 (0,8) prosent av brutto engasjement på egen balanse, mens andelen andre tapsutsatte engasjementer var 0,4 (0,5) prosent av brutto engasjement. Samlet utgjorde konsernets problemlån 1,1 (1,3) prosent av brutto engasjement på egen balanse.

Banken har under 0,1 prosent av utlånene relatert til olje-relaterte virksomheter.

Eiendeler og finansiering

Brutto utlån til kunder, inklusive overførte lån til kredittforetakene, var 59,4 (54,8) milliarder kroner. Det var ved utgangen av tredje kvartal overført lån for 16,0 (15,0) milliarder kroner til SpareBank 1 Boligkreditt AS og 0,6 (0,6) milliarder kroner til SpareBank 1 Næringskreditt AS. Inklusive overførte lån var konsernets utlånsvækst siste tolv måneder 8,4 (6,2) prosent.

Innskudd fra kunder var 33,0 (31,6) milliarder kroner. Veksten siste tolv måneders periode var 4,7 (6,3) prosent.

Innskudd i prosent av brutto utlån utgjorde 77,2 (80,5) prosent.

Gjeld til kredittinstitusjoner og gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer var 11,5 (9,2) milliarder kroner. Gjennomsnittlig løpetid på bankens langsiktige finansiering var 3,7 (4,0) år. Gjennomsnittlig løpetid på alle innlån var 3,5 (3,8) år. Gjennomsnittlig kredittpåslag på bankens innlånsportefølje inklusive ansvarlig lån var ved utgangen av tredje kvartal 79 (87) basispunkter.

Bankens likviditetstilgang har vært god til tross for at markedet for norske bankobligasjoner var relativt utfordrende i tredje kvartal. Banken hadde per tredje kvartal likviditetsreserver som ville ha sikret normal drift uten ny ekstern finansiering i 15 (17) måneder. Banken har samlede forfall på 1,2 milliarder kroner neste tolv måneder. Det er styrets vurdering at bankens likviditetsrisiko er lav.

Kapitaldekning og soliditet

Konsernets egenkapital per tredje kvartal på 8,5 (7,5) milliarder kroner utgjorde 15,5 (15,0) prosent av balansen.

Konsernets rene kjernekapitaldekning var 17,1 (14,5) prosent. Kapitaldekningen var 18,8 (16,3) prosent. Konsernets leverage ratio var ved utgangen av kvartalet på 9,8 prosent.

Fra tredje kvartal i 2014 har banken rapportert kapitaldekningen etter nytt regelverk CRD IV.

Banken fikk i februar godkjenning av Finanstilsynet til å benytte avansert IRB metode for å kalkulere kapitalkrav for bedriftskundeporteføljen. Banken fikk da lov til å benytte interne modeller for å beregne kapitalbehov basert på den enkelte kundes kredittrisiko. Dermed vil kapitalkravene samsvare bedre med den faktiske risikoen i bankens kredittportefølje. Myndighetene økte samtidig risikovektene på boliglån, slik at samlet effekt av disse to endringene var 0,65 prosentpoeng bedring i ren kjernekapital.

Ren kjernekapital har økt fra 15,3 prosent i første kvartal til 17,0 prosent i annet kvartal og 17,1 prosent ved utgangen av tredje kvartal. Resultatet for tre kvartaler, minus utdelte gaver, er innregnet i ansvarlig kapital.

Beregningsgrunnlaget økte med 978 millioner kroner eller 2,7 prosent fra andre til tredje kvartal. Økningen var i hovedsak relatert til økte engasjementer innenfor bedriftsmarkedet og husholdninger.

Samlet effekt av økt ren kjernekapital og endret beregningsgrunnlag var en forbedring i ren kjernekapital på 0,1 prosentpoeng fra annet til tredje kvartal.

Rating

Sparebanken Hedmark er ratet A2 av Moody's Investor Service. Ratingen har "stable outlook". I sin nye ratingmetodikk har Moody's endret kriteriene for å tildele banker en eller flere karakterer bedre rating som følge av sannsynlighet for statlig støtte. I den nye metodikken har Moody's fratatt Sparebanken Hedmark en karakter fordi man mener sannsynligheten for statlig støtte er lav. Hedmark fylke er etter Moody's metodikk et for lite fylke. For å gi en karakter høyere rating må samlede utlån i fylket utgjøre mer enn 5 prosent av samlede utlån i Norge.

Sparebanken Hedmark – Morbank

Resultat

Resultat etter skatt etter tre kvartaler ble 683 (582) millioner kroner. Bankdriften, definert som rentenetto pluss provisjoner og andre inntekter minus driftskostnader og tap, fikk et resultat på 396 (391) millioner kroner justert for engangseffekter. Dette var en forbedring på en prosent. Akkumulert var rentemarginen etter ni måneder 2,40 (2,50) prosent. I tredje kvartal isolert var marginen 2,41 prosent. Morbankens rentemargin har vist en positiv utvikling gjennom 2015, selv om relativ rentenetto har vært fallende. Utlånsmarginen hittil i år var 2,70 (3,05) og innskuddsmarginen -0,30 (-0,55) prosent.

Morbankens driftskostnader viste en økning på 0,6 prosent siste tolv måneder.

Netto renteinntekter

Rentenettoen inklusive lån overført til kredittforetakene var 786 (795) millioner kroner. Hovedårsaken til lavere rentenetto var reduserte marginer på utlån.

Hittil i år er rentemarginen innenfor personmarkedsområdet 2,28 (2,38) prosent og innenfor bedriftsmarkedsområdet 2,62 (2,71) prosent. Utlånsmarginene har falt gjennom kvartalet, men bedre innskuddsmarginer har kompensert for dette.

Netto provisjonsinntekter

Av netto provisjonsinntekter på 319 (367) millioner kroner utgjorde provisjonsinntekter fra overførte lån til kredittforetakene 142 (175) millioner kroner. Netto margin på overført portefølje til SpareBank 1 Boligkreditt AS hittil i år var 1,20 (1,51) prosent.

Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser

Inntekter fra dette området var 439 (269) millioner kroner. Inntekter fra utbytte utgjorde 8 (13) millioner kroner. Netto resultat fra eierinteresser, i all hovedsak utbytter, utgjorde 259 (117) millioner kroner. Av dette var utbytte fra SpareBank 1 Gruppen AS 107 millioner kroner, SpareBank 1 Finans Østlandet AS 73 millioner kroner og Bank 1 Oslo Akershus AS 51 millioner kroner. Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser var 172 (140) millioner kroner. Se egen redegjørelse under "Konsernresultat i tredje kvartal".

Driftskostnader

Sum driftskostnader var 537 (534) millioner kroner. Kostnadsveksten sammenliknet med året før var 0,6 (4,0) prosent.

Ved utgangen av september var det 470 (455) årsverk i morbanken.

Driftskostnadene utgjorde 38 (42) prosent av totale inntekter.

Tap på utlån og garantier

Netto tap på utlån og garantier var 25 (29) millioner kroner etter tre kvartaler. Av dette var 2 (10) millioner kroner tap i privatkundemarkedet og 23 (19) millioner kroner tap i bedriftskundemarkedet. I tredje kvartal hadde banken netto inntektsføringer på 3 millioner kroner.

Utlån

Brutto utlån til kunder var per 30.09.2015 på 54,0 (50,2) milliarder kroner inklusive overførte lån til kredittforetakene. Morbankens utlånsvekst siste tolv måneder inklusive overførte lån til kredittforetakene var 7,6 (6,0) prosent.

Veksten inklusive overførte lån var 7,7 (6,0) prosent i personmarkedet og 7,3 (6,1) prosent i bedriftsmarkedet. Risikoprofilen i bankens kredittgivning er ikke endret i tredje kvartal.

Innskudd

Innskudd fra og gjeld til kunder var 33,1 (31,6) milliarder kroner per 30.09.2015. Innskuddsveksten siste tolv måneders periode var 4,8 (6,3) prosent. Innskuddene fordelte seg med 21,5 (19,9) milliarder kroner innenfor personmarkedet og 11,6 (11,7) milliarder kroner innenfor bedriftskundemarkedet.

Datterselskaper

Finansieringsselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet AS fikk et resultat etter skatt på 58 (53) millioner kroner. Finansieringsselskapets brutto utlån ved utgangen av kvartalet var 5,5 (4,7) milliarder kroner. Brutto utlånsvekst siste 12 måneder var 17,9 (8,7) prosent.

SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet AS omsatte for 135 (98) millioner kroner og oppnådde et resultat etter skatt på 14 (5) millioner kroner.

EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS omsatte for 62 (57) millioner kroner og oppnådde et resultat etter skatt på 9 (8) millioner kroner.

Deleide selskaper

Sparebank 1 Gruppen AS (11 prosent eierandel) oppnådde et konsernresultat etter skatt på 939 (1.343) millioner kroner etter tre kvartaler. Egenkapitalavkastningen var 16,8 (28,0) prosent. Resultatnedgangen skyldes i hovedsak høyere naturskadeerstatninger og lavere avviklingsgevinster i skadeselskapet, samt svakere finansinntekter.

Bank 1 Oslo Akershus AS (40,5 prosent eierandel) fikk i samme perioden et resultat på 207 (367) millioner kroner etter skatt. Resultatet ga en egenkapitalavkastning på 9,2 (17,9) prosent. I tredje kvartal ble resultatet 62 millioner kroner og egenkapitalavkastningen 8,2 prosent. Bankens hadde ved utgangen av kvartalet brutto utlån på

47,6 (41,6) milliarder kroner inklusive lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Utlånsvekst siste 12 måneder var 14,6 (3,2) prosent. Ren kjernekapitaldekning var 14,0 (13,8) prosent.

Soliditet

Ren kjernekapitaldekning var ved utgangen av kvartalet på 24,2 (21,0) prosent.

Morbankens egenkapital på 7,5 (6,7) milliarder kroner består i sin helhet av opptjent egenkapital og utgjorde 14,1 (13,7) prosent av balansen.

Utsikter for resten av året

Det forventes en noe svakere økonomisk utvikling i Norge. Sparebanken Hedmarks primærmarked er Innlandet, og hovedmarkedet er Hedmark fylke. Regionen har tradisjonelt vært mindre konjunkturutsatt enn andre landsdeler. Innlandet har ingen kystlinje og næringslivet har liten direkte eksponering mot olje- og gassnæringen. Utviklingen internasjonalt og i landet for øvrig vil imidlertid også kunne påvirke Innlandet over tid. Med god likviditet, høy innskuddsdekning, stabil inntjening og høy egenkapital er banken godt forberedt på eventuelle tilbakeslag.

Styret i Sparebanken Hedmark

Hamar, 29. oktober 2015

Siri J. Strømmevold
Leder

Bjørnar Håkensmoen

Erik Garaas

Espen Bjørklund Larsen

Nina C. Lier

Aud Christensen

Morten Herud

Richard Heiberg
adm direktør

Resultatregnskap

Morbank					Konsern						
31.12.14	3.kv 2014	3.kv 2015	30.09.14	30.09.15	(mill. kroner)	Noter	30.09.15	30.09.14	3.kv 2015	3.kv 2014	31.12.14
1 894	484	439	1 423	1 319	Renteinntekter		1 491	1 574	497	536	2 101
1 059	265	218	803	675	Rentekostnader		675	803	218	264	1 058
835	219	221	620	644	Netto renteinntekter		815	771	280	272	1 043
497	117	111	381	325	Provisjonsinntekter		385	380	132	117	575
31	9	7	24	20	Provisjonskostnader		39	38	14	13	50
16	5	5	10	14	Andre driftsinntekter		146	163	37	51	138
482	113	109	367	319	Netto provisjons- og andre inntekter		492	505	155	155	663
13	1		13	8	Utbytte		8	13		1	13
117	17		117	259	Netto resultat fra eierinteresser		231	294	66	103	394
166	158	142	140	172	Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser		172	140	142	173	166
296	176	142	269	439	Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	7	411	447	208	276	573
1 613	508	472	1 256	1 401	Sum netto inntekter		1 718	1 723	643	702	2 279
374	91	96	276	284	Personalkostnader		435	397	145	132	543
353	84	80	257	254	Andre driftskostnader		324	320	104	104	438
726	175	176	534	537	Sum driftskostnader før tap på utlån og garantier		758	718	248	237	981
886	333	296	722	864	Driftsresultat før tap på utlån og garantier		960	1 005	395	466	1 298
52	2	-3	29	25	Tap på utlån og garantier	6	38	42	-2	9	66
835	331	299	693	839	Driftsresultat før skatt		922	963	397	456	1 232
159	47	81	111	156	Skattekostnad		186	136	89	54	192
676	284	218	582	683	Resultat etter skatt		736	826	307	403	1 040
					Majoritetens andel av periodens resultat		736	824	307	403	1 038
					Minoritetens andel av periodens resultat			2			2
676	284	218	582	683	Utvidet resultat etter IAS 1		736	826	307	403	1 040
-51	-7	11	-40	51	Estimatavvik pensjoner		99	-42	20		-81
14	2	-3	11	-14	Skatteeffekt estimatavvik pensjoner		-27	12	-6		20
					Andeler av utvidet resultat i tilknyttede selskaper og felles kontrollert virksomhet		1				10
-37	-5	8	-29	37	Sum poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat		73	-30	14		-51
142	24	3	140	30	Verdiendring på finansielle eiendeler tilgj. for salg		30	140	3	25	144
	-1		-1		Finansielle eiendeler tilgj. for salg overført resultatet ved nedskrivning for varig verdifall			-1		-5	
-158	-158		-158		Finansielle eiendeler tilgj. for salg overført resultatet ved realisasjon			-158		-158	-158
					Andeler av utvidet resultat i tilknyttede selskaper og felles kontrollert virksomhet		1	4		4	
-16	-134	4	-18	30	Sum poster som vil bli reklassifisert til resultat		31	-15	4	-134	-14
-53	-140	12	-47	67	Sum resultatposter ført mot egenkapitalen		104	-45	18	-134	-65
623	144	230	534	751	Totalresultat for perioden		840	782	325	269	975
					Majoritetens andel av periodens totalresultat		840	780	325	269	973
					Minoritetens andel av periodens totalresultat			2			2

Balanse

Morbank			Noter	Konsern		
31.12.14	30.09.14	30.09.15 (mill. kroner)		30.09.15	30.09.14	31.12.14
EIENDELER						
748	713	644		644	713	748
4 856	4 701	6 024		1 314	635	675
34 923	34 390	37 140	5,6	42 539	38 978	39 691
4 017	4 687	5 052	9	5 052	4 687	4 017
531	399	481	8,10	481	399	531
239	237	292	9	292	237	239
2 323	2 299	2 342		3 183	2 966	3 073
668	585	847				
315	271	312		337	291	336
110	111	106		210	187	185
72	88	26			75	33
260	434	256	11	449	583	406
49 061	48 915	53 521		54 501	49 751	49 934
FORPLIKTELSE						
667	677	649		648	677	665
31 085	31 592	33 101	12	33 052	31 575	31 070
8 951	8 476	10 800	9,13	10 800	8 476	8 951
330	189	301	8,10	301	189	330
146	118	115		146	152	150
581	639	526	14	604	701	639
505	511	500	9,13	500	511	505
42 265	42 202	45 992		46 052	42 281	42 310
EGENKAPITAL						
6 645	5 977	6 677		6 676	5 977	6 645
42	48	30		30	48	42
109	106	139		139	106	110
				868	495	827
	582	683		736	826	
					18	
6 796	6 713	7 529		8 449	7 470	7 624
49 061	48 915	53 521		54 501	49 751	49 934

Styret i Sparebanken Hedmark

Hamar, 29. oktober 2015

Siri J. Strømmevold
Leder

Bjørnar Håkensmoen

Erik Garaas

Espen Bjørklund Larsen

Nina C. Lier

Aud Christensen

Morten Herud

Richard Heiberg
adm direktør

Endring i egenkapital

Morbank

(mill. kroner)	Opptjent egenkapital			Sum egenkapital
	Grunnfonds-kapital	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	
Egenkapital per 01.01.2014	6 012	71	125	6 208
Resultat for regnskapsåret	582			582
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning	-29			-29
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg			-18	-18
Utdelt gaver av resultat 2013	-6			-6
Utdelt fra gavefond 2014		-23		-23
Egenkapital per 30.09.2014	6 559	48	106	6 713
Egenkapital per 01.01.2014	6 012	71	125	6 208
Resultat for regnskapsåret	676			676
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning	-38			-38
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg			-16	-16
Utdelt gaver av resultat 2013	-6			-6
Utdelt fra gavefond 2014		-29		-29
Egenkapital per 31.12.2014	6 644	42	109	6 796
Egenkapital per 01.01.2015	6 644	42	109	6 796
Resultat for regnskapsåret	683			683
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning	37			37
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg			30	30
Utdelt gaver av resultat 2014	-6			-6
Utdelt fra gavefond 2015		-12		-12
Egenkapital per 30.09.2015	7 359	30	139	7 529

Konsern

(mill. kroner)	Opptjent egenkapital					Sum egenkapital
	Grunnfonds-kapital	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Minoritets-interesser	
Egenkapital per 01.01.2014	6 013	71	125	494	14	6 717
Resultat for regnskapsåret	824				2	826
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning	-29			-1		-30
Øvrige poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat i TS/FKV						0
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg			-18			-18
Øvrige poster som vil bli reklassifisert til resultat i TS og FKV				4		4
Korrigerings direkte mot egenkapitalen i DS/TS/FKV						0
Endring i eierandel konsernselskaper				-2	2	0
Utdelt gaver av resultat 2013	-6					-6
Utdelt fra gavefond 2014		-23				-23
Egenkapital per 30.09.2014	6 802	48	107	495	18	7 470
Egenkapital per 01.01.2014	6 013	71	126	494	14	6 718
Resultat for regnskapsåret	676			364		1 040
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning	-38			-23		-61
Øvrige poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat i TS/FKV				10		10
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg			-16	1		-14
Korrigerings direkte mot egenkapitalen i DS/TS/FKV				-4		-4
Endring i eierandel konsernselskaper				-15	-14	-29
Utdelt gaver av resultat 2013	-6					-6
Utdelt fra gavefond 2014		-29				-29
Egenkapital per 31.12.2014	6 645	42	110	827	0	7 624
Egenkapital per 01.01.2015	6 645	42	110	827	0	7 624
IB korrigerings: Korrigerings tidligere års feil i felleskontrollert virksomhet				12		12
Korrigert egenkapital per 01.01.2015	6 645	42	110	839	0	7 636
Resultat for regnskapsåret	683			53		736
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning	37			35		72
Øvrige poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat i TS/FKV				1		1
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg			30	1		31
Øvrige poster som vil bli reklassifisert til resultat i TS og FKV						0
Korrigerings direkte mot egenkapitalen i DS/TS/FKV				-6		-6
Endring i eierandel konsernselskaper				-3		-3
Utdelt gaver av resultat 2014	-6					-6
Utdelt fra gavefond 2015		-12				-12
Egenkapital per 30.09.2015	7 359	30	140	920	0	8 449

Kontantstrømoppstilling

Morbank				Konsern		
31.12.14	30.09.14	30.09.15	(mill. kroner)	30.09.15	30.09.14	31.12.14
11 012	7 509	9 139	Årets avdrag på nedbetalingslån mv til kunder	10 925	8 916	12 905
			Endring i forskuddsleie leasing	9	14	19
-10 394	-7 425	-10 602	Nydiskonterte nedbetalingslån mv i året til kunder	-13 050	-9 341	-12 979
-118	-26	39	Endring i saldo på valutilån	39	-26	-118
-2 883	-1 883	-823	Endring i saldo på kreditter	-823	-1 883	-2 883
1 541	1 153	1 068	Rente- og provisjonsinnbetalinger på utlån	1 308	1 383	1 848
5	5	2	Inngått på tidligere års konstaterte tap på utlån	8	6	9
			Netto kontantstrøm fra eiendeler holdt for salg		1	1
-837	-667	-1 177	Kontantstrøm fra utlånsvirksomheten (A)	-1 584	-930	-1 198
715	881	1 718	Endring i saldo på innskudd fra kunder uten avtalt løpetid	1 700	880	714
279	178	-37	Endring i saldo på innskudd fra kunder med avtalt løpetid	-37	178	279
-766	-153	-123	Renteutbetalinger til kunder	-121	-150	-763
228	906	1 558	Kontantstrøm fra innskuddsvirksomheten (B)	1 541	908	231
914	254	-1 096	Netto kontantstrøm fra verdipapirer som holdes på kort sikt	-1 096	254	914
			Kontantstrøm knyttet til kursgevinster/-tap på verdipapirer som holdes på kort sikt	11	29	122
122	29	11				
97	71	63	Renteinnbetalinger på obligasjoner og sertifikater	63	71	97
1 134	354	-1 022	Kontantstrøm fra verdipapirinvesteringer (C)	-1 022	354	1 134
-592	-615	-1 165	Endring i fordringer på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid	-635	-104	33
116	87	90	Renteinnbetalinger fra innskudd i kredittinstitusjoner	90	87	116
-476	-528	-1 075	Kontantstrøm fra innskudd i kredittinstitusjoner (D)	-546	-17	149
619	466	421	Andre inntekter	616	620	821
-696	-528	-601	Betalbare driftskostnader	-845	-730	-979
-146	-143	-131	Betaling av skatter	-135	-144	-159
-35	-29	-18	Gaver	-18	-29	-35
		-40	Avgitt konsernbidrag			
68	119	-5	Netto kontantstrøm fra endring i andre eiendeler	-59	1	-37
248	79	34	Netto kontantstrøm fra endring i periodiseringer	-41	1	147
14	60	11	Netto kontantstrøm fra endring i annen gjeld	16	-62	-121
72	24	-329	Resterende kontantstrøm fra løpende drift (E)	-464	-344	-361
121	89	-2 045	KONTANTSTRØM FRA DRIFTEN (A+B+C+D+E=F)	-2 074	-29	-46
17	28	-9	Endring i innskudd fra kredittinstitusjoner	-9	46	33
2 053	1 650	2 801	Innbetalinger ved utstedelse av verdipapirer	2 801	1 650	2 053
-1 388	-1 388	-313	Utbetalt ved innfrielse av verdipapirgjeld	-313	-1 388	-1 388
-262	-277	-401	Tilbakekjøp av egne verdipapirer	-401	-277	-262
-225	-157	-188	Renteutbetalinger på finansiering	-188	-157	-225
195	-144	1 890	Kontantstrøm fra finansiering (G)	1 889	-125	211
-77	-25	-21	Investert i varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	-31	-29	-83
1	1		Salg av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler til salgpris		1	1
-222	-198	-42	Kjøp av langsiktige verdipapirer	-43	-198	-222
280	280	1	Salg av langsiktige verdipapirer	1	280	280
147	147	267	Utbytte på aksjer som holdes på lang sikt	187	85	85
130	205	205	Kontantstrøm fra investeringer (H)	114	140	61
-27			Likviditetseffekt av kjøp og salg av interesser i konsernselskaper (I)	-28	-16	-43
-235	-178	-150	Likviditetseffekt ved emisjon i datterselskap (L)		2	
184	-28	-100	ENDRING I LIKVIDITETSBEHOLDNING (F+G+H+I+L)	-100	-28	184
599	599	783	Likviditetsbeholdning 01.01.	783	599	599
783	571	683	Likviditetsbeholdning ved rapporteringsperiodens slutt	683	571	783
			Likviditetsbeholdningen består av:			
748	563	644	Kontanter og fordringer på sentralbanker	644	563	748
35	8	39	Innskudd i og fordringer på banker uten avtalt løpetid	39	8	35
783	571	683	Sum likviditetsbeholdning ved rapporteringsperiodens slutt	683	571	783

Resultater fra kvartalsregnskapene

(Isolerte tall i mill. kroner)

Konsern	3.kv 2015	2.kv 2015	1.kv 2015	4.kv 2014	3.kv 2014	2.kv 2014	1.kv 2014	4.kv 2013	3.kv 2013
Renteinntekter	497	492	501	527	536	526	512	531	535
Rentekostnader	218	221	236	255	264	267	272	269	269
Netto renteinntekter	280	271	265	272	272	259	240	262	266
Provisjonsinntekter	132	130	123	116	117	121	142	112	116
Provisjonskostnader	14	12	13	12	13	12	12	12	12
Andre driftsinntekter	37	48	61	54	51	57	56	46	49
Netto provisjons- og andre inntekter	155	166	171	158	155	165	186	146	153
Utbytte		1	7	1	1		12	3	
Netto resultat fra eierinteresser	66	76	88	97	103	80	114	120	98
Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser	142	5	26	29	173	-3	-33	-3	-19
Netto avkastning på finansielle investeringer	208	82	121	126	276	77	93	120	79
Sum inntekter	643	519	557	556	702	501	519	528	498
Personalkostnader	145	143	147	146	132	129	136	124	122
Andre driftskostnader	104	108	111	118	104	110	106	111	101
Sum driftskostnader før tap på utlån og garantier	248	251	258	263	237	239	242	235	223
Driftsresultat før tap på utlån og garantier	395	268	299	293	466	262	277	293	275
Tap på utlån og garantier	-2	35	5	24	9	21	12	43	4
Driftsresultat før skatt	397	233	294	269	456	241	265	250	271
Skattekostnad	89	43	54	56	54	45	38	38	49
Resultat etter skatt	307	190	240	214	403	197	227	212	222
Lønnsomhet									
Egenkapitalavkastning ¹⁾	14,7 %	9,5 %	12,5 %	11,3 %	21,8 %	11,1 %	13,4 %	13,2 %	13,7 %
Rentenetto ²⁾	2,05 %	2,08 %	2,13 %	2,17 %	2,16 %	2,14 %	2,07 %	2,23 %	2,29 %
Kostnadsprosent ³⁾	38,6 %	48,4 %	46,3 %	47,3 %	33,6 %	47,7 %	46,6 %	44,5 %	44,8 %
Balansetall									
Brutto utlån til kunder	42 793	42 091	40 484	39 936	39 233	38 256	36 885	37 180	37 261
Brutto utlån til kunder inkl utlån overført til kredittforetak ⁴⁾	59 437	57 995	56 619	55 930	54 806	53 916	52 579	52 361	51 583
Utlånsvekst siste 12 mnd	9,1 %	10,0 %	9,8 %	7,4 %	5,3 %	4,0 %	3,7 %	4,9 %	7,1 %
Utlånsvekst siste 12 mnd inkl utlån overført til kredittforetak	8,4 %	7,6 %	7,7 %	6,8 %	6,2 %	6,2 %	7,3 %	8,9 %	10,3 %
Innskudd fra kunder	33 052	33 205	31 054	31 070	31 575	32 043	29 948	30 097	29 707
Innskuddsdekning ⁵⁾	77,2 %	78,9 %	76,7 %	77,8 %	80,5 %	83,8 %	81,2 %	80,9 %	79,7 %
Innskuddsvekst siste 12 mnd	4,7 %	3,6 %	3,7 %	3,2 %	6,3 %	4,4 %	2,7 %	7,0 %	7,6 %
Forvaltningskapital	54 501	53 558	51 101	49 934	49 751	50 195	46 869	47 397	45 956
Tap og mislighold									
Tap på utlån i perioden i prosent av brutto utlån	0,0 %	0,3 %	0,1 %	0,2 %	0,1 %	0,2 %	0,1 %	0,5 %	0,0 %
Misligholdte engasjement i prosent av brutto engasjement	0,7 %	0,8 %	0,7 %	0,8 %	0,8 %	0,8 %	0,7 %	0,8 %	1,2 %
Øvrige tapsutsatte engasjement i prosent av brutto engasjement	0,4 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %	0,6 %	0,7 %	0,6 %	0,7 %
Netto misligholdte og tapsutsatte eng. i prosent av brutto engasjement ⁶⁾	0,8 %	0,9 %	0,8 %	0,9 %	0,9 %	1,1 %	1,1 %	1,1 %	1,4 %
Soliditet									
Ren kjernekapitaldekning	17,1 %	17,0 %	15,3 %	14,8 %	14,5 %	14,0 %	15,1 %	16,2 %	15,1 %
Kjernekapitaldekning	17,5 %	17,4 %	15,8 %	15,2 %	16,3 %	14,4 %	15,5 %	16,4 %	15,3 %
Kapitaldekning	18,8 %	19,0 %	17,6 %	17,1 %	16,3 %	14,4 %	15,5 %	16,4 %	15,3 %
Netto ansvarlig kapital	7 030	6 924	6 318	6 273	5 992	5 123	5 076	5 083	4 820

1) Ordinært kvartalsresultat etter skatt i prosent av gjennomsnittlig egenkapital i perioden

2) Rentenetto i kvartalet i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital i perioden

3) Sum driftskostnader i prosent av sum inntekter (isolert for kvartalet)

4) Kredittforetak som benyttes er SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS

5) Innskudd fra kunder i prosent av brutto utlån til kunder (eks. utlån overført til kredittforetak)

6) Netto mislighold og tapsutsatte engasjement er lik summen av misligholdte og tapsutsatte engasjement minus individuelle nedskrivninger

Noter til regnskapet

Note 1 Regnskapsprinsipper

1.1 Grunnlag for utarbeidelse

Kvartalsregnskapet for Sparebanken Hedmark omfatter perioden 01.01.–30.09.2015 og er ikke revidert. Kvartalsregnskapet er utarbeidet ihht. IAS 34 Delårsrapportering, gjeldende IFRS standarder og IFRIC fortolkninger. Konsernregnskapet har vært avlagt etter IFRS regelverket siden 01.01.2007.

Presentasjonsvalutaen er norske kroner (NOK), som også er funksjonell valuta i alle enheter i konsernet. Alle beløp er angitt i millioner kroner med mindre noe annet er angitt.

Kvartalsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2014.

Konsernet har i denne kvartalsrapporten benyttet de samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som i siste årsregnskap med følgende unntak:

IAS 37, fortolkning; IFRIC 21

Skatter og avgifter som ikke er basert på skattemessig resultat regnskapsføres etter IAS 37 Avsetninger, betingede forpliktelser og betingede eiendeler. IFRIC 21, som er en fortolkning av IAS 37, klargjør hvordan avgifter til offentlige myndigheter som ikke er skatt etter IAS 12 Inntektsskatt skal regnskapsføres. IFRIC kan for enkelte endre tidspunkt for når forpliktelse blir innregnet, spesielt når slike skatter ilegges som følge av gitte forhold på en bestemt dato. I bankens regnskap vil dette

innebære at formuesskatt innregnes i sin helhet først i årsregnskap og ikke i delårsregnskapene. Formuesskatten er innregnet med 15,5 millioner kroner i driftskostnadene per 30.09.2014.

Det har vært en diskusjon etter innføring av standarden om årets avgift til Bankenes Sikringsfond for 2015 skal kostnadsføres i sin helhet i første kvartal 2015. Avgiften til Bankenes Sikringsfond ilegges normalt på bakgrunn av gjennomsnittlig garanterte innskudd og gjennomsnittlig beregningsgrunnlag for tidligere kvartaler. Det er ikke regulert hvorvidt en uttreden fra ordningen vil medføre tilbakebetaling av for mye innbetalt avgift. Praksis har vært en pro-rata belastning ved innmelding. Praksis og hensynet til tilbakebetaling tilsier pro-rata også ved utmelding. Finansdepartementet vil beslutte dette ved enkeltvedtak. Dette har betydning for når avgiften skal innregnes i regnskapet. Sparebanken Hedmark har valgt å videreføre tidligere praksis ved at avgiften periodiseres månedlig, og kostnaden utgjorde 16,8 millioner kroner per 3. kvartal 2015. Dersom avgiften til bankenes Sikringsfond hadde blitt kostnadsført i sin helhet i 1. kvartal hadde rentekostnaden økt med 5,2 millioner kroner.

1.2 Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimater, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelse av regnskapsprinsipper. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. I årsregnskapet for 2014 er det redegjort nærmere for kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper i note 3.

Note 2 Endringer i konsersammensetningen

2015

Det er ingen endringer i konsersammensetningen i tredje kvartal. I andre kvartal er SpareBank 1 Markets AS omklassifisert regnskapsmessig fra et tilknyttet selskap til aksje tilgjengelig for salg. Eierandelen i selskapet er nå 6,1 prosent.

2014

I første kvartal solgte Sparebanken Hedmark sine aksjer i SpareBank 1 Verdpapirservice AS (8,90 prosent) og SpareBank 1 Kundesenter AS (9,70 prosent) til Alliansesamarbeidet SpareBank 1 DA. Selskapene eies fortsatt indirekte av Sparebanken Hedmark gjennom Alliansesamarbeidet (11,30 prosent).

Sparebanken Hedmark økte sin eierandel i SpareBank 1 Markets AS fra 14,70 prosent til 16,64 prosent i andre kvartal. I tredje kvartal ble eierandelen i SpareBank 1 Markets AS økt til 16,80 prosent. Det har pågått en restruktureringsprosess i selskapet det siste året.

I fjerde kvartal kjøpte Sparebanken Hedmark eierandel til SpareBank 1 SMN Regnskap AS på 40 prosent i SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet AS. Sparebanken Hedmark eier nå 100 prosent av aksjene i selskapet. Tidligere hadde banken majoritetsandel i regnskapshuset med 60 prosent eierandel. Endring av eierandel medfører ikke endring av regnskapsmessig behandling og selskapet konsolideres i konsernregnskapet som før.

Note 3 Segmentinformasjon

Segmentopplysningene er knyttet til den måten konsernet styres og følges opp på internt i virksomheten gjennom resultat- og kapitalrapportering, fullmakter og rutiner. Rapportering av segmenter er inndelt i følgende områder:

- Personmarked bank, bedriftsmarked bank, eiendom, finansiering, regnskapstjenester samt ufordelt virksomhet.
- Eiendomsmegling, leasing/løsørefinansiering og regnskapstjenester er organisert som selvstendige selskaper.
- Konsernelimineringer fremkommer sammen med ufordelt virksomhet i egen kolonne.

30.09.15	PM	BM	SpareBank 1 Finans Østlandet	Eiendoms Megler 1 Hedmark Eiendom	SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet	Ufordelt virksomhet	Totalt
Resultatregnskap							
Netto renteinntekter	352	291	175		-1	-2	815
av dette utgjør interne poster			-67		-1	68	
Netto provisjons- og andre inntekter	254	57	-19	62	135	3	492
av dette utgjør interne poster			-1	-1		2	
Netto avkastning på finansielle investeringer						411	411
Driftskostnader*)	388	153	63	49	115	-10	758
Resultatbidrag før tap per segment	218	195	93	13	19	422	960
Tap på utlån og garantier	1	24	13				38
Resultatbidrag per segment før skatt	217	171	80	13	19	422	922
Skatt			21	4	5	155	186
Resultatbidrag per segment etter skatt	217	171	58	9	14	267	736

	PM	BM	SpareBank 1 Finans Østlandet	EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom	SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet	Ufordelt virksomhet	Totalt
Balanse							
Brutto utlån til kunder	21 255	15 412	5 479			647	42 793
<i>av dette utgjør interne poster</i>					-25	25	
Individuell nedskrivning utlån	-33	-88	-13				-134
Gruppenedskrivning utlån	-27	-76	-17				-120
Andre eiendeler	122	2	150	42	146	11 500	11 962
Sum eiendeler	21 317	15 250	5 599	42	146	12 146	54 501
Innskudd fra og gjeld til kunder	20 915	11 639				498	33 052
<i>av dette utgjør interne poster</i>							
Annen gjeld og egenkapital	402	3 611	5 599	42	146	11 648	21 448
Sum gjeld og egenkapital	21 317	15 250	5 599	42	146	12 146	54 501

30.09.14	PM	BM	SpareBank 1 Finans Østlandet	EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom	SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet	Ufordelt virksomhet	Totalt
Resultatregnskap							
Netto renteinntekter	310	273	154		-2	37	771
<i>av dette utgjør interne poster</i>			-63		-2	65	
Netto provisjons- og andre inntekter	301	55	-14	57	98	9	505
<i>av dette utgjør interne poster</i>			-1			1	
Netto avkastning på finansielle investeringer						447	447
Driftskostnader*)	381	150	53	46	89		718
Resultatbidrag før tap per segment	428	255	87	12	7	218	1 005
Tap på utlån og garantier	10	19	13				42
Resultatbidrag per segment før skatt	418	236	73	12	7	218	963
Skatt			20	3	2	111	136
Resultatbidrag per segment etter skatt	418	236	53	9	5	107	826

Balanse							
Brutto utlån til kunder	19 740	14 280	4 646			567	39 233
<i>av dette utgjør interne poster</i>							
Individuell nedskrivning utlån	-40	-88	-11				-139
Gruppenedskrivning utlån	-31	-71	-14				-116
Andre eiendeler	107	2	85	40	110	10 429	10 773
Sum eiendeler	19 776	14 123	4 706	40	110	10 996	49 751
Innskudd fra og gjeld til kunder	19 573	11 723				279	31 575
<i>av dette utgjør interne poster</i>							
Annen gjeld og egenkapital	203	2 400	4 706	40	110	10 717	18 176
Sum gjeld og egenkapital	19 776	14 123	4 706	40	110	10 996	49 751

31.12.14	PM	BM	SpareBank 1 Finans Østlandet	EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom	SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet	Ufordelt virksomhet	Totalt
Resultatregnskap							
Netto renteinntekter	420	368	210		-3	48	1 043
<i>av dette utgjør interne poster</i>			-84		-3	87	
Netto provisjons- og andre inntekter	422	82	-20	79	126	-26	663
<i>av dette utgjør interne poster</i>			-1			1	
Netto avkastning på finansielle investeringer						573	573
Driftskostnader*)	511	205	75	67	118	5	981
Resultatbidrag før tap per segment	563	245	115	12	5	590	1 298
Tap på utlån og garantier	15	37	14				66
Resultatbidrag per segment før skatt	548	208	101	12	5	590	1 232
Skatt			28	4	1	159	192
Resultatbidrag per segment etter skatt	548	208	73	8	4	431	1 040

Balanse							
Brutto utlån til kunder	20 037	14 474	4 827			598	39 936
<i>av dette utgjør interne poster</i>					39	-39	
Individuell nedskrivning utlån	-35	-85	-9				-129
Gruppenedskrivning utlån	-33	-68	-15				-116
Andre eiendeler	118	1	60	26	108	9 931	10 243
Sum eiendeler	20 087	14 321	4 863	26	108	10 529	49 934
Innskudd fra og gjeld til kunder	19 727	10 897				446	31 070
<i>av dette utgjør interne poster</i>			-2	-4	-9	15	
Annen gjeld og egenkapital	360	3 424	4 863	26	108	10 083	18 864
Sum gjeld og egenkapital	20 087	14 321	4 863	26	108	10 529	49 934

*) Driftskostnader i divisjon PM og BM består av direkte henførbare personal- og administrasjonskostnader.

Note 4 Kapitaldekning

Morbank			Konsern			
Basel III	Basel II	Basel III		Basel III	Basel II	Basel III
31.12.14	30.09.14	30.09.15		30.09.15	30.09.14	31.12.14
6 645	5 978	6 677	Grunnfondskapital	6 676	5 978	6 645
42	48	30	Gavefond	30	48	42
109	106	139	Fond for urealiserte gevinster	139	106	110
	582	683	Perioderesultat	736	826	
			Annen egenkapital	868	495	827
			Minoritetsinteresser		17	
6 796	6 714	7 529	Sum balanseført egenkapital	8 449	7 470	7 624
			Kjernekapital			
			Ikke medtatt del av perioderesultatet		-57	
			Minoritetsinteresser som ikke kan medregnes i kjernekapital		-17	
		-74	Urealisert verdiendring som følge av økt verdi av gjeld	-74		
-110	-112	-106	Utsatt skatt (Basel II), goodwill og andre immaterielle eiendeler	-221	-199	-197
-109	-106		Fond for urealiserte gevinster tilgjengelig for salg (Basel III/overgangsregel)		-106	-110
-230	-282	-152	Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-193	-321	-271
-109	-112	-230	Fradrag for ikke-vesentlige investeringer i ren kjernekapital i andre finansinstitusjoner			
			Fradrag for vesentlige investeringer i ren kjernekapital i andre finansinstitusjoner	-1 545	-1453	-1 602
			Urealisert verdiendring som følge av redusert/økt verdi av gjeld			
-7	-7	-9	Verdjusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse (AVA)	-12	-10	-10
-229	-264	-194	Overskytende fradrag i annen kjernekapital som gjøres i ren kjernekapital			
6 003	5 831	6 764	Sum ren kjernekapital	6 404	5 307	5 434
			Annen kjernekapital			
			Hybridkapital	162	142	162
-229	-264	-194	Fradrag for ikke-vesentlige investeringer i annen kjernekapital i andre finansinstitusjoner			
			Fradrag for vesentlige investeringer i annen kjernekapital i andre finansinstitusjoner	-24	-2	-2
			Overskytende fradrag i tilleggskapital som gjøres i annen kjernekapital			
229	264	194	Overskytende fradrag i annen kjernekapital som gjøres i ren kjernekapital			
0	0	0	Sum annen kjernekapital	138	140	160
			Tilleggskapital utover kjernekapital			
39	38		36% (45 % Basel III) av urealisert gevinst på aksjer klassifisert som TFS		38	40
500	500	500	Tidsbegrenset ansvarlig kapital	784	703	783
-297	-303	-248	Fradrag for ikke-vesentlige investeringer i tilleggskapital i andre finansinstitusjoner			
			Fradrag for vesentlige investeringer i tilleggskapital i andre finansinstitusjoner	-296	-196	-144
			Overskytende fradrag i tilleggskapital som gjøres i annen kjernekapital			
242	235	252	Sum tilleggskapital	488	545	679
6 245	6 066	7 017	Netto ansvarlig kapital	7 030	5 992	6 273
4 323	4 596	4 072	Engasjement med foretak SMB *	4 459	5 118	4 791
6 953	6 898	6 082	Engasjement med spesialiserte foretak *	8 443	9 034	9 019
675	845	719	Engasjement med øvrige foretak *	805	1 049	855
682	636	865	Engasjement med massemarked SMB	899	677	723
5 683	5 431	6 313	Engasjement med massemarked personer	8 573	7 342	7 738
591	654	624	Engasjement med øvrig massemarked	711	728	669
18 907	19 060	18 675	Beregningsgrunnlag IRB-vektet*	23 890	23 948	23 795
6 513	6 535	7 056	Engasjementer beregnet etter standardmetoden	9 944	9 434	9 534
			Markedsrisiko			
292	188	270	CVA	305	240	338
1 923	1 923	1 989	Operasjonell risiko	3 269	3 038	3 038
			Fradrag (Basel II)			
27 635	27 706	27 990	Totalt beregningsgrunnlag	37 408	36 660	36 705
2 211	2 216	2 239	Kapitalkrav (8 %)	2 993	2 933	2 936
			Bufferkrav			
691	693	700	Bevaringsbuffer (2,5%)	935	917	918
276	277	280	Motsyklisk kapitalbuffer (1 %)	374	367	367
829	831	840	Systemrisikobuffer (3 %)	1 122	1 100	1 101
1 520	1 801	1 819	Sum bufferkrav til ren kjernekapital (6,5 %)	2 432	2 383	2 019
3 239	2 783	3 686	Tilgjengelig ren kjernekapital (utover kapitalkrav 11 %)	2 289	1 274	1 764
			Kapitaldekning			
21,7 %	21,0 %	24,2 %	Ren kjernekapitaldekning	17,1 %	14,5 %	14,8 %
21,7 %	21,0 %	24,2 %	Kjernekapitaldekning	17,5 %	14,9 %	15,2 %
22,6 %	21,9 %	25,1 %	Kapitaldekning	18,8 %	16,3 %	17,1 %

* IRB avansert fra 01.01.2015

Note 5 Utlån til og fordringer på kunder

Morbank			Konsern		
31.12.14	30.09.14	30.09.15	30.09.15	30.09.14	31.12.14
Utlån fordelt på fordringstype					
10 868	9 744	11 939	2 421	2 038	2 114
1 450	1 573	1 203	11 939	9 744	10 868
22 738	23 211	24 139	1 190	1 573	1 450
88	92	82	27 150	25 776	25 406
35 144	34 620	37 363	42 793	39 233	39 936
Brutto utlån til og fordringer på kunder					
221	230	224	254	255	245
34 923	34 390	37 140	42 539	38 978	39 691
Utlån til og fordringer på kunder					
Utlån fordelt på markeder					
20 496	20 200	21 779	24 213	22 344	22 797
14 642	14 415	15 581	18 395	16 726	16 958
6	5	3	185	164	181
35 144	34 620	37 363	42 793	39 233	39 936
Brutto utlån til og fordringer på kunder					
221	230	224	254	255	245
34 923	34 390	37 140	42 539	38 978	39 691
Utlån til og fordringer på kunder					

Morbank			Konsern		
31.12.14	30.09.14	30.09.15	30.09.15	30.09.14	30.12.15
22 088	21 849	23 620	26 044	23 993	24 389
156	178	201	386	342	331
3 835	3 792	4 248	4 477	4 013	4 072
291	292	327	342	309	307
769	724	865	1 132	949	1 035
1 369	1 457	1 233	1 808	1 923	1 876
220	216	220	355	342	361
1 115	1 147	1 133	1 534	1 418	1 404
180	178	192	204	198	211
7 405	7 533	7 882	7 936	7 601	7 505
2 064	2 112	2 097	2 593	2 523	2 466
284	276	324	1 118	915	953
21	42	20	29	50	29
39 797	39 796	42 362	47 958	44 576	44 939
Sum totalt engasjement fordelt på sektor og næring					

Morbank			Konsern		
31.12.14	30.09.14	30.09.15	30.09.15	30.09.14	31.12.14
20 496	20 200	21 779	24 212	22 337	22 797
6	5	3	188	169	181
3 357	3 280	3 642	3 867	3 460	3 557
246	245	268	283	262	262
509	494	577	827	707	739
874	987	781	1 324	1 394	1 317
190	192	195	330	310	299
743	796	741	1 058	1 064	1 010
161	159	172	184	168	172
6 988	6 570	7 285	7 334	6 612	7 033
1 342	1 451	1 654	2 146	1 861	1 659
211	200	246	1 015	839	880
21	41	20	25	50	30
35 144	34 620	37 363	42 793	39 233	39 936
Sum brutto utlån fordelt på sektor og næring					

Morbank			Konsern		
31.12.14	30.09.14	30.09.15	30.09.15	30.09.14	31.12.14
39	42	33	39	49	44
2	4	3	3	4	2
1	1	1	1	1	1
6	13	17	20	14	7
9	10	9	9	10	9
1		1	1		1
21	24	18	18	25	21
1	1	1	1	1	1
16	17	17	18	17	16
24	17	21	22	17	25
			3	2	1
120	129	121	134	139	129
Sum individuelle nedskrivninger utlån fordelt på sektor og næring					

Note 6 Tap på utlån og garantier

Morbank				Konsern		
31.12.14	30.09.14	30.09.15		30.09.15	30.09.14	31.12.14
-7	-2	-1	Periodens endring i individuelle nedskrivninger	3	1	-5
8	9	2	Periodens endring i gruppevis nedskrivninger	4	11	10
35	18	16	Periodens konstaterte tap som det tidligere år er foretatt individuelle nedskrivninger på	25	25	46
21	9	11	Periodens konstaterte tap som det tidligere år ikke er foretatt individuelle nedskrivninger på	15	11	25
5	5	2	Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	8	6	9
52	29	25	Periodens tapskostnad	38	42	66

Morbank				Konsern		
31.12.14	30.09.14	30.09.15		30.09.15	30.09.14	31.12.14
143	143	134	Individuelle nedskr. til dekning av tap på utlån og garantier pr. 01.01.	143	150	149
35	18	16	Konstaterte tap i perioden på utlån, garantier m.v. hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	25	25	45
23	13	10	Tilbakeføring av tidligere års nedskrivninger	17	19	41
17	7		Økning i nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere er gjort individuelle nedskrivninger	3	8	19
32	22	25	Nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere år ikke er gjort individuelle nedskrivninger	42	38	61
134	141	133	Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier *)	146	152	143

*) Garantiavsetninger er inkludert i balanselinje "Annen gjeld og balanseførte forpliktelser", ref note 14

Morbank				Konsern		
31.12.14	30.09.14	30.09.15		30.09.15	30.09.14	31.12.14
93	93	101	Gruppenedskr. for dekning av tap på utlån og garantier pr. 01.01.	116	106	106
8	9		Periodens gruppenedskr. for dekning av tap på utlån og garantier.	4	10	10
101	102	103	Gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån og garantier	120	116	116

Morbank				Konsern		
31.12.14	30.09.14	30.09.15		30.09.15	30.09.14	31.12.14
263	266	229	Brutto misligholdte engasjement over 90 dager	331	358	339
44	51	32	Individuelle nedskrivninger på misligholdte engasjement	43	61	52
219	215	197	Netto misligholdte engasjement	288	297	287
17 %	19 %	14 %	Avsetningsgrad	13 %	17 %	15 %
205	204	210	Brutto øvrige tapsutsatte engasjement (ikke mislighold)	212	206	209
90	90	101	Individuelle nedskrivninger på øvrige tapsutsatte	103	91	91
115	114	109	Netto andre tapsutsatte	109	115	117
44 %	44 %	48 %	Avsetningsgrad	49 %	44 %	44 %
29 %	30 %	30 %	Avsetningsgrad totalt	27 %	27 %	26 %

Note 7 Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser

Morbank				Konsern		
31.12.14	30.09.14	30.09.15		30.09.15	30.09.14	31.12.14
			Verdiendring på reiteinstrumenter			
21	22	-55	Obligasjoner og sertifikater utpekt til virkelig verdi over resultatet	-55	22	21
-181	-135	236	Verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi over resultatet	236	-135	-181
28	26	8	Fastrenteutlån til kunder utpekt til virkelig verdi over resultatet	8	26	28
			Verdiendring på derivater/sikring			
-5	-1	7	Derivater som sikrer obligasjoner og sertifikater	7	-1	-5
129	56	-28	Derivater som sikrer verdipapirgjeld	-28	56	129
5	5	-2	Garantiforpliktelse Eksportfinans ASA	-2	5	5
1		-3	Øvrige derivater	-3		1
			Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi over resultatet			
-2	-27	164		164	-27	-2
13	13	8	Utbytte fra egenkapitalinstrumenter tilgjengelig for salg	8	13	13
158	158		Gevinst/tap ved realisasjon av egenkapitalinstrumenter tilgjengelig for salg		158	158
		1	Nedskrivning og reversering av tidligere nedskrivninger av egenkapitalinstrumenter tilgjengelig for salg		1	
171	171	8	Netto resultat fra egenkapitalinstrumenter tilgjengelig for salg	8	171	171
117	117	259	Netto resultat fra eierinteresser	231	294	394
10	8	9	Netto resultat fra valutahandel	9	8	10
296	269	439	Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	411	447	573

Note 8 Finansielle derivater

Morbank og konsern

Til virkelig verdi over resultatet	30.09.15		
	Kontraktssum	Virkelig verdi	
Valutainstrumenter		Eiendeler	Forpliktelser
Valutaterminer	527	13	7
Valutabytteavtaler	2 314	10	20
Sum valutainstrumenter	2 842	24	27
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	10 445	443	272
Andre rentekontrakter	150	15	
Sum renteinstrumenter	10 595	458	272
Andre derivater			
Garantiforpliktelse Eksportfinans ASA	66	0	2
Sum finansielle derivater i mill kr			
Sum valutainstrumenter	2 842	24	27
Sum renteinstrumenter	10 595	458	272
Sum andre derivater	66	0	2
Sum	13 502	481	301

Til virkelig verdi over resultatet	30.09.14		
	Kontraktssum	Virkelig verdi	
Valutainstrumenter		Eiendeler	Forpliktelser
Valutaterminer	446	5	5
Valutabytteavtaler	2 301	23	6
Sum valutainstrumenter	2 747	28	12
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	8 748	348	177
Andre rentekontrakter	150	20	
Sum renteinstrumenter	8 898	368	177
Andre derivater			
Garantiforpliktelse Eksportfinans ASA	66	3	0
Sum finansielle derivater i mill kr			
Sum valutainstrumenter	2 747	28	12
Sum renteinstrumenter	8 898	368	177
Sum andre derivater	66	3	0
Sum	11 711	399	189

Til virkelig verdi over resultatet	31.12.14		
	Kontraktssum	Virkelig verdi	
Valutainstrumenter		Eiendeler	Forpliktelser
Valutaterminer	881	18	11
Valutabytteavtaler	1 386	14	57
Sum valutainstrumenter	2 267	32	67
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	8 763	486	263
Andre rentekontrakter	150	10	
Sum renteinstrumenter	8 913	497	263
Andre derivater			
Garantiforpliktelse Eksportfinans ASA	66	3	0
Sum finansielle derivater i mill kr			
Sum valutainstrumenter	2 267	32	67
Sum renteinstrumenter	8 913	497	263
Sum andre derivater	66	3	0
Sum	11 247	531	330

Note 9 Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

Tabellen under viser finansielle instrumenter til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode. De ulike nivåene er definert som følger:

- Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse.
- Nivå 2: Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enn notert pris (brukt i nivå 1) enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) for eiendelen eller forpliktelsen.
- Nivå 3: Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger).

Alle beløp er like for morbank og konsern

30.09.15	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Eiendeler				
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater		481		481
- Obligasjoner og sertifikater		5 052		5 052
- Fastrentelån til kunder		2 771		2 771
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
- Egenkapitalinstrumenter	157		135	292
Sum eiendeler	157	8 304	135	8 596
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater		298	2	301
- Verdipapirgjeld		10 800		10 800
- Tidsbegrenset ansvarlig lån		500		500
- Fastrenteinnskudd fra kunder		54		54
- Termininnskudd			60	60
Sum forpliktelser	0	11 653	63	11 716

30.09.14	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Eiendeler				
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater		396	3	399
- Obligasjoner og sertifikater		4 687		4 687
- Fastrentelån til kunder		1 878		1 878
- Lån med rentegaranti til kunder			3	3
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
- Egenkapitalinstrumenter	127		110	237
Sum eiendeler	127	6 960	116	7 203
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater		189		189
- Verdipapirgjeld		8 476		8 476
- Tidsbegrenset ansvarlig lån		511		511
- Fastrenteinnskudd fra kunder		40		40
Sum forpliktelser	0	9 216	0	9 216

31.12.14	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Eiendeler				
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater		529	3	531
- Obligasjoner og sertifikater		4 017		4 017
- Fastrentelån til kunder		1 793		1 793
- Lån med rentegaranti til kunder			1	1
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
- Egenkapitalinstrumenter	131		108	239
Sum eiendeler	131	6 339	112	6 581
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater		330		330
- Verdipapirgjeld		8 951		8 951
- Tidsbegrenset ansvarlig lån		505		505
- Fastrenteinnskudd fra kunder		50		50
Sum forpliktelser	0	9 835	0	9 835

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige og disse prisene representerer faktiske og regelmessige markedstransaksjoner på en armlengdes avstand. For finansielle eiendeler benyttes kjøpskurs og for finansielle forpliktelser benyttes gjeldende salgskurs. Instrumenter inkludert i nivå 1 omfatter kun egenkapitalinstrumenter notert på Oslo Børs eller New York Stock Exchange.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked (for eksempel OTC derivater) beregnes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der de er tilgjengelig og belager seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2.

Dersom en eller flere vesentlige data ikke er basert på observerbare markedsdata, er instrumentet inkludert i nivå 3.

Verdsettelsesmetoder som brukes til å verdsette finansielle instrumenter inkluderer;

- Virkelig verdi av rentebytteavtaler er beregnet som nåverdien av estimert fremtidig kontantstrøm basert på observerbar rentekurve.
- Virkelig verdi av forwardkontrakter i fremmed valuta er bestemt ved å se på nåverdien av forskjellen mellom avtalt terminkurs og terminkurs på balansedagen
- Virkelig verdi av obligasjoner og sertifikater (eiendeler og forpliktelser) er beregnet som nåverdien av estimert fremtidig kontantstrøm basert på observerbar avkastningskurve, herunder inkludert en indikert kredittspread på utsteder fra et anerkjent meglerhus eller Reuters prissettingstjeneste.
- Virkelig verdi av fastrenteinnskudd og -utlån er beregnet som nåverdien av estimert fremtidig kontantstrøm basert på observerbar swaprentekurve med tillegg for et implisitt påslag beregnet som differanse mellom referanserenten og rente gitt av bankens prislister på balansedagen.
- Andre teknikker, slik som multiplikatormodeller, er benyttet for å fastsette virkelig verdi på de resterende finansielle instrumentene.

Følgende tabell presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3:

	Lån med rentegaranti	Egenkapital-instrumenter	Derivater	Termin-innskudd	Sum
31.12.14–30.09.15					
Inngående balanse	1	108	3		112
Investeringer i perioden		24		-60	-36
Salg/innløsning i perioden	-1	-1	-3		-5
Gevinst eller tap ført i resultatet			-2		-2
Gevinst eller tap ført direkte mot oppstilling over andre inntekter og kostnader		4			4
Utgående balanse	0	135	-2	-60	72
Gevinst eller tap for perioden inkludert i resultatet for eiendeler eiet på balansedagen			-2		-2

	Lån med rentegaranti	Egenkapital-instrumenter	Derivater	Termin-innskudd	Sum
31.12.13–30.09.14					
Inngående balanse	3	256	3	-51	210
Investeringer i perioden		16			16
Salg/innløsning i perioden		-271	-5	51	-225
Gevinst eller tap ført i resultatet		158	5		164
Gevinst eller tap ført direkte mot oppstilling over andre inntekter og kostnader		-50			-50
Utgående balanse	3	110	3	0	116
Gevinst eller tap for perioden inkludert i resultatet for eiendeler eiet på balansedagen			5		5

	Lån med rentegaranti	Egenkapital-instrumenter	Derivater	Termin-innskudd	Sum
31.12.13–30.12.14					
Inngående balanse	3	256	3	-51	210
Investeringer i perioden		16			16
Salg/innløsning i perioden	-2	-271	-5	51	-226
Gevinst eller tap ført i resultatet		157	5		163
Gevinst eller tap ført direkte mot oppstilling over andre inntekter og kostnader		-51			-51
Utgående balanse	1	108	3	0	112
Gevinst eller tap for perioden inkludert i resultatet for eiendeler eiet på balansedagen		-1	5		4

Gevinst eller tap fra instrumenter klassifisert i nivå 3 ført over resultatet er i sin helhet inkludert i resultatlinjen "netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser".

Note 10 Finansielle instrumenter og motregninger

I henhold til IFRS 7.13 A-F skal det opplyses om hvilke finansielle instrumenter banken anser å oppfylle kravene til nettoføring, jf. IAS 32.42, samt hvilke finansielle instrumenter man har inngått motregningsavtaler på.

I den finansielle oppstillingen har banken ingen finansielle instrumenter som bokføres netto.

Sparebanken Hedmark har to sett avtaler som regulerer motpartsrisiko og netting av derivater. Mot kunder i person- og bedriftsmarkedet anvendes rammeavtaler med krav om sikkerhetsstillelse. For kunder som driver med tradingvirksomhet aksepteres kun kontantdepot som sikkerhet. Avtalene er unilaterale, det vil si at det kun er kundene som stiller sikkerhet. Mot finansielle institusjoner inngår banken standardiserte og hovedsakelig bilaterale ISDA-avtaler. I tillegg har banken inngått tilleggsavtale om kontant sikkerhetsstillelse (CSA) mot to institusjonelle motparter.

Eiendelene og forpliktelsene nedenfor kan motregnes.

Tall for morbank og konsern er like.

	Brutto finansielle eiendeler/ (forpliktelser)	Nettoført	Beløp som ikke er nettopresentert i balansen			Netto
			Netto finansielle eiendeler/ (forpliktelsel) i balansen	Finansielle instrumenter	Avgitt/(mottatt) kontantsikkerhet	
30.09.2015						
Derivater som eiendeler	481		481	-71		410
Derivater som forpliktelser	-301		-301	71	102	-128
30.09.2014						
Derivater som eiendeler	399		399	-67		331
Derivater som forpliktelser	-189		-189	67	73	-48
31.12.2014						
Derivater som eiendeler	531		531	-67		465
Derivater som forpliktelser	-330		-330	67	112	-151

Note 11 Andre eiendeler

Morbank				Konsern		
31.12.14	30.09.14	30.09.15		30.09.15	30.09.14	31.12.14
73	43	73	Kapitalinnskudd pensjonskasse	73	43	73
19	219	16	Opptjente ikke mottatte inntekter	22	219	19
23	16	24	Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	45	16	15
145	156	143	Øvrige eiendeler	309	305	299
260	434	256	Andre eiendeler	449	583	406

Note 12 Innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring

Morbank				Konsern		
31.12.14	30.09.14	30.09.15		30.09.15	30.09.14	31.12.14
19 047	18 912	20 190	Lønnstakere o.l	20 190	18 912	19 047
3 666	4 378	4 154	Offentlig forvaltning	4 154	4 378	3 666
927	960	980	Primærnæringer	980	960	927
101	111	103	Trebearbeidende industri	103	111	101
514	378	454	Annen industri	454	378	514
671	624	648	Bygg og anlegg	648	624	671
118	199	224	Kraft- og vannforsyning	224	199	118
665	634	761	Varehandel	761	634	665
95	95	113	Hotell- og restaurantdrift	113	95	95
1 565	1 727	1 629	Eiendomsdrift	1 629	1 727	1 565
3 452	3 311	3 589	Forretningsmessig tjenesteyting	3 540	3 294	3 437
258	257	256	Transport og kommunikasjon	256	257	258
6	6		Øvrig virksomhet		6	6
31 085	31 592	33 101	Sum innskudd fordelt på sektor og næring	33 052	31 575	31 070

Note 13 Verdipapirgjeld

Alle beløp er like for morbank og konsern.

Endring i verdipapirgjeld	30.09.15	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.14
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	10 497	2 800	-660	-53	8 410
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	500				500
Opptjente renter	121			-10	131
Verdijusteringer	183			-232	415
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer, bokført verdi	11 301	2 800	-660	-295	9 455

Endring i verdipapirgjeld	30.09.14	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.13
Sertifikatgjeld, nominell verdi			-300		300
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	8 003	1 650	-1 250	-115	7 718
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	500				500
Opptjente renter	127			-37	164
Verdijusteringer	357			138	219
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer, bokført verdi	8 987	1 650	-1 550	-14	8 901

Endring i verdipapirgjeld	31.12.14	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.13
Sertifikatgjeld, nominell verdi			-300		300
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	8 410	2 050	-1 250	-108	7 718
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	500				500
Opptjente renter	131			-33	164
Verdijusteringer	415			196	219
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer, bokført verdi	9 455	2 050	-1 550	54	8 901

Note 14 Annen gjeld og balanseført forpliktelse

Morbank				Konsern		
31.12.14	30.09.14	30.09.15		30.09.15	30.09.14	31.12.14
362	348	304	Pensjonsforpliktelser	322	363	384
14	12	12	Garantiansetninger	12	12	14
9	6	6	Bankremisser	6	6	9
37	28	30	Leverandørgjeld	34	32	42
159	245	174	Annet	230	288	190
581	639	526	Annen gjeld og balanseført forpliktelse	604	701	639

Telefon

02999

E-post

Kundesenter privat: kundesenter@sparebanken-hedmark.no

Bedriftssenter: bedrift@sparebanken-hedmark.no

Nettbank

sparebanken-hedmark.no

Konsernadministrasjon

Strandgata 15, Postboks 203, 2302 Hamar

Organisasjonsnummer 920 426 530